Náhodná procházka

Představte si, že se budeme se pohybovat po přímce následujícím způsobem. Začneme v počátku soustavy souřadnic. Před každým krokem si hodíme korunou. Když padne orel uděláme krok vlevo, když padne pana uděláme krok vpravo. Celkem uděláme *N* kroků.

Vypočítejte

- 1. Jaká bude střední vzdálenost od počátku po *N* krocích?
- 2. Jaká je pravděpodobnost, že se po *N* krocích vrátím zpátky do počátku?

Ověřte si výpočet tím, že náhodnou procházku nasimulujete buď v Pythonu, nebo v Excelu. Nasimulujte 100 náhodných procházek o *N* krocích a nakreslete

- 1. závislost vzdálenosti od počátku na počtu kroků
- 2. Závislost pravděpodobnosti, že se vrátím do počátku na počtu kroků

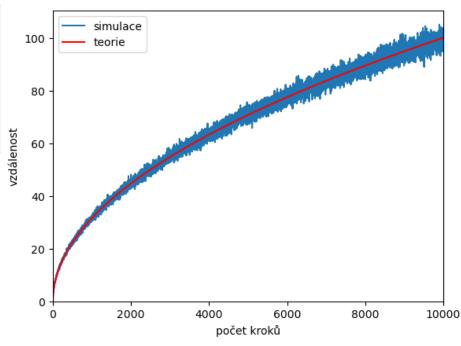
Náhodná procházka

- 1. Jaká bude střední vzdálenost od počátku po *N* krocích?
- Předpokládejme, že krok má velikost 1
- Označme to, že padla panna jako úspěch, pravděpodobnost, že v jednom hodu padne panna je p=0.5
- Pokud padla při N opakováních k-krát panna, tj. k-krát nastal úspěch, dostal jsem se do polohy k-(N-k)=2k-N (to může být kladné nebo záporné)
- vezmu kvadrát vzdálenosti (aby to bylo vždy kladné) $(2k-N)^2$
- Počet úspěchů k při N opakováních se řídí binomickým rozdělením B(N,p)
- Střední hodnota kvadrátu vzdálenosti je $E[(2k-N)^2] = \sum_{k=0}^N (2k-N)^2 \frac{N!}{(N-k)! \, k!} p^k (1-p)^{N-k}$ $E[(2k-N)^2] = E[4k^2 4kN + N^2] = 4N(N-1)p^2 + 4Np 4N^2p + N^2$ $p = \frac{1}{2} \longrightarrow E[(2k-N)^2] = N^2 N + 2N 2N^2 + N^2 = N$
- Střední hodnota vzdálenosti je tedy $\sqrt{N}$

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt

Nmax=10000 #maximální počet kroků
p=0.5 #pravděpodobnost, že udělám krok vpravo
N_repeat=1000 #počet opakování simulací
N=np.arange(0,Nmax+1,1) #pole celkových počtů kroků
mean_distance=np.zeros(np.size(N)) #průměrná vzdálenost od středu
mean_distance_abs=np.zeros(np.size(N)) #průměrná vzdálenost od středu
for i in N:
    data=np.random.binomial(N[i],p,N_repeat) #simulace N_repeat hodnot z binomick0ho rozdělení B(N,p)
    mean_distance[i]=np.sqrt(np.mean((2*data-N[i]))**2)) #výpočet průměrné hodnoty vzdálenosti od středu jako sqrt(<(2k-N)**2>)
    mean_distance_abs[i]=np.mean(abs((2*data-N[i]))) #výpočet průměrné hodnoty vzdálenosti od středu jako |2k-N|
```

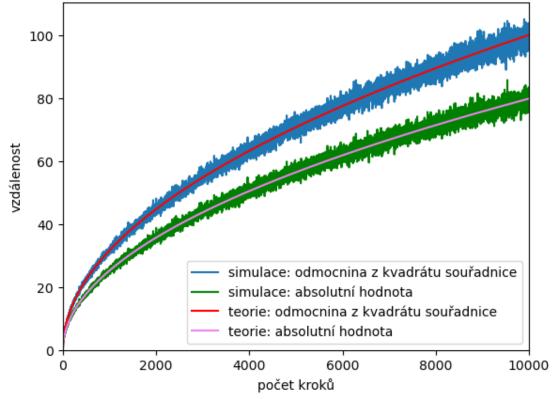

• Pokud počítáme střední hodnotu jako střední hodnotu absolutních hodnot:

$$E[|2k - N|] = \sqrt{\frac{2}{\pi}N} \left(1 \pm \frac{1}{2^2N} + \frac{1}{2^5N^2} \pm \frac{5}{2^7N^3} - \frac{21}{2^{11}N^4} \pm \dots \right)$$

• pro velká N je střední hodnota vzdálenosti: $E[|2k-N|] \approx \sqrt{\frac{2}{\pi}N}$

Náhodná procházka

- 2. Jaká je pravděpodobnost, že se po *N* krocích vrátím zpátky do počátku?
- Abych se vrátil do počátku, musím udělat stejně kroků vpravo jako vlevo, tj. k = N/2
- Pokud je N liché, P = 0 (nikdy se nevrátím do počátku)
- Pokud je N sudé, spočítáme pravděpodobnost z binomického rozdělení

$$P\left(k = \frac{N}{2} \left| N, p = \frac{1}{2} \right.\right) = \frac{N!}{\left(\frac{N}{2}!\right)^2} \frac{1}{2^N}$$

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
import math
Nmax=100#maximální počet kroků
p=0.5 #pravděpodobnost, že udělám krok vpravo
N repeat=1000 #počet opakování simulací
N=np.arange(0,Nmax+1,1) #pole celkových počtů kroků
Psim=np.zeros(np.size(N)) #pravděpodobnost, že se vrátím do počátku - odhad ze simulace
for i in N:
    data=np.random.binomial(N[i],p,N repeat) #simulace počtu kroků vpravo pomocí binomického rozdělení
    for k in data: #počítám kolikrát se vrátím do počátku
        if (2*k-N[i])==0:
                                                                                  1.0
            Psim[i]+=1
                                                                                                                                       simulace
Psim=Psim/N repeat
                                                                                                                                       teorie
Pteor=np.zeros(np.size(N))
                                                                                  0.8
for i in N:
    Pteor[i] = math.comb(int(N[i]), int(N[i]/2))*(1/2)**N[i] \# pravdepodobnost,
                                                                               pravděpodobnost
                                                                                 0.6
plt.step(N,Psim,label='simulace')
plt.plot(N,Pteor,c='red',label='teorie')
plt.xlim(0,Nmax)
plt.ylim(0,1)
plt.xlabel('počet kroků')
plt.ylabel('pravděpodobnost')
plt.legend()
plt.show()
                                                                                  0.0
                                                                                                20
                                                                                                                        60
                                                                                                                                   80
                                                                                                                                              100
                                                                                                              počet kroků
```